การถูกละเมิดทางเพศ และความรุนแรงในครอบครัวสตรีในสถานประกอบการ*

สุสัณหา ยิ้มแย้ม, Ph.D.** สุจิตรา เทียนสวัสดิ์, DSN.** สุจิตรา ชัยวุฒิ, MS***

บทคัดย่อ: สตรีในสถานประกอบการโดยเฉพาะสตรีที่ทำงานในโรงงานและศูนย์การค้า มีชั่วโมงทำงานที่ยาวนานและบางครั้งในยามวิกาล จึงอาจเสี่ยงต่อการถูกละเมิดทางเพศ และความรุนแรงในครอบครัว การวิจัยเชิงพรรณนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงการถูก ละเมิดทางเพศและความรุนแรงในครอบครัวของสตรีในสถานประกอบการ โดยใช้การวิจัย ผสมผสานวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลหลักจากแบบสอบถาม สตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสองแห่งและในศูนย์การค้าสองแห่ง จำนวน 301 คน ร่วมกับ การสัมภาษณ์ผู้บริหาร การสนทนากลุ่มกับ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล และพยาบาลสถานประกอบการ พร้อมกับการสังเกตสภาพการทำงาน และการจัดเวทียืนยันผลสรุปข้อมูลและข้อเสนอ แนวทางในการพัฒนาสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับสตรีในสถานประกอบการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับ การทำงาน การถูกละเมิดทางเพศ และความรุนแรงในครอบครัวของสตรีในสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาและไค-สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า สตรีส่วนใหญ่มีการทำงานที่ยาวนานและมีวันหยุดเพียง 1 วันต่อ สัปดาห์ และสตรีส่วนใหญ่ใช้การพักผ่อนไปในสถานบันเทิง สตรีหนึ่งในสี่ระบุว่าเสี่ยงต่อ ถูกละเมิดทางเพศขณะเดินทางมาทำงาน สตรีเกือบครึ่งหนึ่ง (43.9%) เคยถูกล่วงละเมิด ทางเพศ ปัจจัยเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ คือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ การเที่ยวกลางคืนเพื่อผ่อนคลายหลังการทำงาน เกือบครึ่งหนึ่งของสตรีที่มีสามีหรือคู่รัก (45.0%) มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับสามีหรือคู่รัก ร้อยละ 31.2 ถูกทำร้ายร่างกาย และร้อยละ 2.9 ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ คือ ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ และทักษะใน การสื่อสาร และการต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์ของสตรีในสถานประกอบการเพื่อลดภาวะ เสี่ยงและปัญหาสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ของสตรีในสถานประกอบการ

วารสารสภาการพยาบาล 2554; 26(1) 56-69

คำสำคัญ: การถูกละเมิดทางเพศ ความรุนแรงในครอบครัว สัมพันธภาพกับสามีหรือคู่รัก สตรีในสถานประกอบการ

^{*}ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน ในส่วนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{**}รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{***}อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Sexual Harassment and Family Abuse among Women in Workplaces*

Susanha Yimyam, Ph.D.**
Sujitra Tiansawad, DSN.**
Sujitra Chaiwut, MS***

Abstract: Women in workplace, especially in factories and shopping centers, often work long-hours and at night sometimes. These conditions might be sexual harassment and family abuse. The objectives of this descriptive research were to investigate sexual harassment and family abuse among women in workplace by using a combined qualitative and quantitative approach. Data were collected from 301 female employees in two factories and two shopping centers through self-report questionnaires. Additional data were collected from administrators, nurses and personnel staff from workplace by interviews, focus group discussions as well as observation of work conditions and environments and a forum for data verification and suggestion for their reproductive health improvement. Instruments were interview guidelines and the questionnaire pertaining employment, sexual harassment and family abuse. Data were analyzed using descriptive statistics and Chi-square test.

The results revealed that the majority of the women in workplace worked long-hours and have only 1 day off each week. About one forth told that they were risk to sexual harassment during traveling to work. Almost half of these women (43.9%) had experienced at least one type of sexual harassment. Risk factors of sexual harassment included alcohol drinking and night outing for recreations after long-hour working. Among those who had a husband or partner, nearly half of them (45.0%) had a poor relationship with their husbands or partners, 31.2% had been physically attacked and 2.9% had been hospitalized for treatment. Based on these findings, the researchers recommend that action research should be continued in order to providing knowledge and skill for enhancing sexual communication and negotiation of women in workplace to decrease reproductive health risks and problems.

Thai Journal of Nursing Council 2011; 26(1) 56-69

Keywords: Sexual harassment, Family abuse, Partner relationship, Women in workplaces

^{*}Funded by Thai Government through CMU

^{**}Associate Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

^{***}Lecturer, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand